

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA.

BIOLOGIA - KLASA 7

Przedmiotowy system oceniania (PSO) to podstawowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów z konkretnego przedmiotu. Pozostaje zgodny z podstawą programową oraz obowiązującym w szkole wewnątrzszkolnym systemem oceniania (WSO) oraz Statutem Szkoły.

I. Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.
2. Nauczyciel:
 - informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
 - udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
 - motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
 - dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
4. Na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w Statucie Szkoły.
5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom według zasad określonych w Statucie Szkoły
6. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa Statut Szkoły.

II. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Sprawdzanie efektów nauczania odbywa się systematycznie w zróżnicowanej formie ustnej i pisemnej. Za bardzo istotny uznaje się aktywny udział uczniów w zajęciach, który jest odpowiednio premiowany.

Ocenie podlegają: prace klasowe, sprawdziany, odpowiedzi ustne, prace domowe, ćwiczenia praktyczne, praca ucznia na lekcji, prace dodatkowe oraz szczególne osiągnięcia ucznia.

Ocena nie zawsze jest stopniem. Są plusy i minusy, słowa aprobaty i dezaprobaty.

Trzy plusów zamieniane jest na ocenę bardzo dobrą, trzy minusów na ocenę niedostateczną.

1. **Sprawdzian** przeprowadza się w formie pisemnej, a jego celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu.
 - Sprawdziany planuje się na zakończenie każdego działu.
 - Uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
 - Przed każdym sprawdzianem nauczyciel podaje jej zakres programowy.
 - Zasady uzasadniania oceny ze sprawdzianu, jej poprawy oraz sposób przechowywania prac są zgodne z WSO i PSO.
 - Sprawdzian umożliwia sprawdzenie wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych – od koniecznego do wykraczającego.
 - Zasada przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny jest zgodna z WSO i PSO.
 - Zadania ze sprawdzianu są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
2. **Kartkówki** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego 2, 3 ostatnich jednostek lekcyjnych.
 - Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie kartkówki
 - Kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
 - Kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO i PSO.
 - Umiejętności i wiadomości objęte kartkówką wchodzi w zakres sprawdzianu przeprowadzanego po zakończeniu działu.
 - Zasady przechowywania sprawdzianów reguluje WSO i PSO.
3. **Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:
 - zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
 - prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
 - zawartość merytoryczną wypowiedzi,

- sposób formułowania wypowiedzi,
- nie odpytuje się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole, chyba, że uczeń sam zgłosi się do odpowiedzi,

4. Praca domowa jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.

- Pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie lub w formie zleconej przez nauczyciela.
- Brak pracy domowej oceniany jest zgodnie z umową nauczyciela z uczniami, przy uwzględnieniu zapisów WSO i PSO.
- Błędnie wykonana praca domowa jest sygnałem dla nauczyciela, mówiącym o konieczności wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń utrwalających umiejętności i może nie być oceniona negatywnie.
- Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.

Krótsze prace domowe obejmujące jedno, dwa lub trzy ćwiczenia oceniane są na zasadzie plusów lub minusów za błędne wykonanie ćwiczenia (każdorazowo zadanie domowe zostaje omówione na lekcji na której jest zadane i wskazane jest miejsce, gdzie należy szukać odpowiedzi).

Brak pracy domowej jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji. Uczeń jest zobowiązany zgłosić ten fakt przed lekcją. Nauczyciel wpisuje wówczas w dzienniku lekcyjnym znak „-”, „.”. Jeżeli tego nie zgłosi otrzymuje ocenę niedostateczną. Trzy nieuzasadnione (nie spowodowane chorobą) braki zadania domowego - ocena niedostateczna. Braki zadań domowych należy uzupełnić na następną lekcję.

W semestrze przynajmniej dwa razy zostaną ocenione zadania domowe.

5. Aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów lub oceny.

- Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
- Minus uczeń może uzyskać m.in. za brak przygotowania do lekcji (np. brak przyrządów, zeszytu, zeszytu ćwiczeń), brak zaangażowania na lekcji.
- Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny jest zgodny z umową między nauczycielem i uczniami, przy uwzględnieniu zapisów WSO i PSO.
 - Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bez podania przyczyny trzy razy w semestrze, o ile zgłosi ten fakt przed lekcją, to nie ponosi żadnych konsekwencji (oprócz znaku -). Nie dotyczy to jednak lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian lub kartkówkę.
 - Po wykorzystaniu limitu uczeń za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną i punkty ujemne zgodnie z systemem oceniania zachowania.
 - W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych, które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, również nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją.
 - Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej i do trzech dni po dłuższej nieobecności w szkole.
 - Za odmowę pracy na lekcji (nie wykonywanie poleceń nauczyciela) uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.
 - Za udział w konkursach uczeń może otrzymać ocenę częściową 6.
 - Notoryczne nieprzynoszenie przez ucznia pomocy na lekcje biologii może spowodować obniżenie oceny z tego przedmiotu.
 - Uczeń ma obowiązek punktualnego i systematycznego przychodzenia na zajęcia biologii; po zakończonej lekcji pozostawia ład i porządek. Na lekcje biologii uczeń przynosi: podręcznik, zeszyt przedmiotowy, przybory do pisania i inne potrzebne pomoce wskazane przez nauczyciela.

6. Ćwiczenia praktyczne obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:

- wartość merytoryczną,
- dokładność wykonania polecenia,
- staranność i estetykę,
- w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia.

7. Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:

- wartość merytoryczną pracy,
- estetykę wykonania,
- wkład pracy ucznia,

- sposób prezentacji,
- oryginalność i pomysłowość pracy.

8. Szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, są oceniane zgodnie z zasadami zapisanymi w WSO.

III. Kryteria wystawiania oceny po I semestrze oraz na koniec roku szkolnego

1. Klasyfikacja semestralna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
2. Zgodnie z zapisami WSO i Statutu Szkoły nauczyciele i wychowawcy na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:
 - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z biologii,
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej,
 - trybie odwoływania od wystawionej oceny klasyfikacyjnej.
3. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności. Szczegółowe kryteria wystawienia oceny klasyfikacyjnej określa WSO i Statut Szkoły.
4. O ocenie niedostatecznej semestralnej lub rocznej uczeń informowany jest ustnie, a jego rodzice (opiekunowie) w formie pisemnej. Za pisemne poinformowanie rodzica (opiekuna) odpowiada wychowawca.

IV. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Uczeń może poprawić każdą ocenę. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się tylko raz. Pod uwagę brana jest ocena wyższa. Poprawie nie podlegają oceny niedostateczne otrzymane przez ucznia, który w czasie pisania korzystał z niedozwolonej pomocy. Nie poprawia się również prace diagnozujących.
2. Oceny ze sprawdzianów poprawiane są w terminie dwóch tygodni po omówieniu sprawdzianu i wystawieniu ocen. Sprawy poprawkowe przeprowadzane są w czasie konsultacji, chyba że 75% klasy poprawia dany sprawdzian, wówczas odbywa się to w czasie lekcji. Termin poprawy może zostać przesunięty po indywidualnych ustaleniach z uczniem.
3. Oceny z kartkówki, wypowiedzi ustnych, prac domowych nie podlegają poprawie.
4. Uczeń może uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach, biorąc udział w zajęciach wyrównawczych lub drogą indywidualnych konsultacji z nauczycielem.
5. Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej semestralnej lub rocznej regulują przepisy WSO, Statutu Szkoły i rozporządzenia MEN.

V. Zasady badania wyników nauczania

1. Badanie wyników nauczania ma na celu diagnozowanie efektów kształcenia.
2. Badanie to odbywa się w trzech etapach:
 - diagnozy wstępnej,
 - diagnozy na zakończenie I semestru nauki,
 - diagnozy na koniec roku szkolnego.
3. Oceny uzyskane przez uczniów podczas tych diagnoz nie mają wpływu na ocenę semestralną i roczną.

Prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany) oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela przeliczane są na skalę procentową odpowiadającą skali ocen:

- 100% - 98% i ewentualnie wiadomości dodatkowe – ocena celująca (6)
- 97% - 91% -ocena bdb (5)
- 90% - 75% -ocena db (4)
- 74% -51% -ocena dst (3)
- 50% -33% -ocena dop (2)
- 32% -0% -ocena ndst (1)

Ocenę celującą semestralną lub końcoworoczną może uzyskać uczeń, który spełnia wymagania do oceny bardzo dobrej, posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania.

Ocenę niedostateczną otrzyma uczeń, który nie spełnia wymagań do oceny dopuszczającej, a jego postawa, zaangażowanie, przygotowywanie się do zajęć budzi poważne zastrzeżenia.

Waga oceny.

Ważnym aspektem oceniania jest zróżnicowanie wartości oceny. Ocena semestralna czy końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale stanowi średnią ważoną ocen cząstkowych, co oznacza różną wagę tych ocen. Inną wagę (wartość) mają oceny za prace klasowe, kartkówki, czy odpowiedzi ustne, które są samodzielną pracą ucznia i wymagają przygotowania się z określonego zakresu materiału, inną za zadania domowe, gdzie uczeń ma możliwość skorzystania z pomocy innych osób lub innych źródeł. Inną wartość mają oceny za prace dodatkowe, wymagające od ucznia wykonania czegoś ponad program, czy podstawowe wymagania.

Wymagania na poszczególne oceny.

Wymagania na poszczególne oceny znajdują się w załączniku do niniejszego PSO.